

Ἰακώβου

Ἰάκωβος,¹ θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς **1**

δώδεκα φυλαῖς² ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ,³ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,⁴ ἀδελφοί μου, ὅταν **2**

πειρασμοῖς⁵ περιπέσητε⁶ ποικίλοις,⁷ γινώσκοντες ὅτι **3**

τὸ δοκίμιον⁸ ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται⁹

ὑπομονήν·¹⁰ ἡ δὲ ὑπομονὴ¹⁰ ἔργον τέλειον¹¹ ἐχέτω, ἵνα **4**

ᾗτε τέλειοι¹¹ καὶ ὁλόκληροι,¹² ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.¹³

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹³ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ **5**

διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς,¹⁴ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹⁵

καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν **6**

διακρινόμενος·¹⁶ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹⁶ ἔοικεν¹⁷

κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁸ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁹ **7**

¹ Ἰάκωβος, James, Jacob. ² φυλή, ἥς, ἡ, tribe, race. ³ διασπορά, ᾧς, ἡ, diaspora, dispersion. ⁴ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁵ πειρασμός, οὗ, ὁ, temptation, trial. ⁶ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁷ ποικίλος, varied, manifold. ⁸ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ ὑπομονή, ἥς, ἡ, endurance, perseverance. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² ὁλόκληρος, whole, complete. ¹³ λείπω, leave, leave behind. ¹⁴ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹⁵ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ ἔοικα, be like, am like. ¹⁸ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁹ ῥιπίζω, toss to and fro.

Μὴ γὰρ οἰέσθω¹ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι
παρὰ τοῦ κυρίου. Ἄνῃρ δίψυχος,² ἀκατάστατος³ ἐν 8
πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

Καυχάσθω⁴ δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς⁵ ἐν τῷ ὕψει⁶ αὐτοῦ: 9
ὁ δὲ πλούσιος⁷ ἐν τῇ ταπεινώσει⁸ αὐτοῦ: ὅτι ὡς ἄνθος⁹
χόρτου¹⁰ παρελεύσεται.¹¹ Ἀνέτειλεν¹² γὰρ ὁ ἥλιος¹³ 11
σὺν τῷ καύσωνι,¹⁴ καὶ ἐξήρανεν¹⁵ τὸν χόρτον,¹⁰ καὶ τὸ
ἄνθος⁹ αὐτοῦ ἐξέπεσεν,¹⁶ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹⁷ τοῦ
προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο: οὕτως¹⁸ καὶ ὁ πλούσιος⁷ ἐν
ταῖς πορείαις¹⁹ αὐτοῦ μαρανθήσεται.²⁰

Μακάριος ἄνῃρ ὃς ὑπομένει²¹ πειρασμόν: ²² ὅτι δόκιμος²³ 12
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον²⁴ τῆς ζωῆς, ὃν
ἐπηγγείλατο²⁵ ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς 13

¹ οἶμαι, think, suppose. ² δίψυχος, double-minded, hesitating. ³ ἀκατάστατος, unstable, restless. ⁴ καυχάομαι, boast, glory. ⁵ ταπεινός, humble, downcast. ⁶ ὕψος, οὐς, τό, height, heaven. ⁷ πλούσιος, rich. ⁸ ταπείνωσις, εἰς, ἡ, humiliation, humble state. ⁹ ἄνθος, οὐς, τό, flower, bloom. ¹⁰ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ¹¹ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹² ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹³ ἥλιος, οὐ, ὁ, sun, sunlight. ¹⁴ καύσων, ὠνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹⁵ ξηραίνω, dry up, parch. ¹⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁷ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹⁸ οὕτως, thus, so. ¹⁹ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ²⁰ μαραίνω, die, wither. ²¹ ὑπομένω, tarry, endure. ²² πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ²³ δόκιμος, tested, approved. ²⁴ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²⁵ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess.

πειραζόμενος¹ λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι.¹ ὁ
 γὰρ θεὸς ἀπείραστός² ἐστὶν κακῶν, πειράζει¹ δὲ αὐτὸς
 οὐδένᾳ: ἕκαστος δὲ πειράζεται,¹ ὑπὸ τῆς ἰδίας 14
 ἐπιθυμίας³ ἐξελκόμενος⁴ καὶ δελεαζόμενος.⁵ Εἴτα⁶ ἡ 15
 ἐπιθυμία³ συλλαβοῦσα⁷ τίκει⁸ ἁμαρτίαν: ἡ δὲ
 ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα⁹ ἀποκύει¹⁰ θάνατον. Μὴ 16
 πλανᾶσθε,¹¹ ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις¹² 17
 ἀγαθῇ καὶ πᾶν δῶρημα¹³ τέλειον¹⁴ ἄνωθέν¹⁵ ἐστίν,
 καταβαίνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ
 ἔνι¹⁶ παραλλαγῇ,¹⁷ ἢ τροπῆς¹⁸ ἀποσκίασμα.¹⁹ 18
 Βουλῆθε²⁰ ἀπεκύρσεν¹⁰ ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ
 εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν²¹ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.²²

¹ πειράζω, test, tempt. ² ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ³ ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ⁴ ἐξέλκω, drag away, entice. ⁵ δελεάζω, lure, entice. ⁶ εἴτα, then, thereafter. ⁷ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁸ τίκω, give birth to, bear. ⁹ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ¹⁰ ἀποκυνέω, give birth to, bring forth. ¹¹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹² δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ¹³ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁶ ἐνι, there is in, is present. ¹⁷ παραλλαγῇ, ἡς, ἡ, change, variation. ¹⁸ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ¹⁹ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ²⁰ βούλομαι, wish, will. ²¹ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ²² κτίσμα, ος, τό, creature, created thing.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος 19

ταχύς¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς² εἰς τὸ λαλήσαι, βραδὺς

εἰς ὀργήν·³ ὀργή³ γὰρ ἄνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐ 20

κατεργάζεται·⁴ Διὸ ἀποθέμενοι⁵ πᾶσαν ῥυπαρίαν⁶ καὶ 21

περισσεῖαν⁷ κακίας,⁸ ἐνπραῦτητι⁹ δέξασθε τὸν

ἔμφυτον¹⁰ λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς

ὁμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί¹¹ λόγου, καὶ μὴ μόνον 22

ἀκροαταί,¹² παραλογιζόμενοι¹³ ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις 23

ἀκροατὴς¹² λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,¹¹ οὗτος ὅμοιος

ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹⁵ τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁶

αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·¹⁷ κατενόησεν¹⁵ γὰρ ἑαυτὸν καὶ 24

ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹⁸ ὅποιος¹⁹ ἦν. Ὁ δὲ 25

παρακύψας²⁰ εἰς νόμον τέλειον²¹ τὸν τῆς ἐλευθερίας²²

καὶ παραμείνας,²³ οὗτος οὐκ ἀκροατὴς¹² ἐπιλησμονῆς

γενόμενος ἀλλὰ ποιητής¹¹ ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν

¹ ταχύς, quickly, quick. ² βραδὺς, slow. ³ ὀργή, ἡς, ἡ, wrath, anger. ⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁵ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁶ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ⁷ περισσεῖα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁹ πραῖτης, mildness, gentleness. ¹⁰ ἔμφυτος, implanted, inborn. ¹¹ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ¹² ἀκροατής, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ¹³ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ¹⁴ ὅμοιος, be like, am like. ¹⁵ κατανοέω, observe, understand. ¹⁶ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹⁷ ἔσπετρον, ου, τό, mirror. ¹⁸ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁹ ὅποιος, what sort of, what kind of. ²⁰ παρακύπτω, stoop to look, look. ²¹ τέλειος, complete, perfect. ²² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²³ παραμένω, remain beside, continue. ²⁴ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness.

τῇ ποιήσει¹ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκος² εἶναι ἐν 26

ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν³ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ

ἀπατών⁴ καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος⁵ ἡ θρησκεία.⁶

Θρησκεία⁶ καθαρὰ⁷ καὶ ἀμίαντος⁸ παρὰ θεῶ καὶ 27

πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι⁹ ὀρφανούς¹⁰ καὶ

χήρας¹¹ ἐν τῇ θλίψει¹² αὐτῶν, ἄσπιλον¹³ ἑαυτὸν τηρεῖν

ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹⁴ ἔχετε τὴν πίστιν 2

τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ 2

εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ

χρυσοδακτύλιος¹⁵ ἐν ἐσθῇτι¹⁶ λαμπρᾷ,¹⁷ εἰσέλθῃ δὲ καὶ

πτωχὸς¹⁸ ἐν ῥυπαρᾷ¹⁹ ἐσθῇτι,¹⁶ καὶ ἐπιβλέψῃτε²⁰ ἐπὶ 3

τὸν φοροῦντα²¹ τὴν ἐσθῇτα¹⁶ τὴν λαμπράν,¹⁷ καὶ

εἵπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς,²² καὶ τῷ πτωχῷ¹⁸

¹ ποιήσις, εως, ἡ, making, doing. ² θρησκος, religious. ³ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁴ ἀπατάω, deceive, lead into error. ⁵ μάταιος, vain, useless. ⁶ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ⁷ καθαρός, clean, pure. ⁸ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ⁹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ¹⁰ ὀρφανός, orphan, bereaved. ¹¹ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹² θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹³ ἄσπιλος, spotless, unstained. ¹⁴ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹⁵ χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ¹⁶ ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ¹⁷ λαμπρός, bright, shining. ¹⁸ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ¹⁹ ῥυπαρός, filthy, soiled. ²⁰ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ²¹ φορέω, wear, bear. ²² καλῶς, rightly, well.

εἴπητε, Σὺ στήθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν¹
μου: καὶ οὐ διεκρίθητε² ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε ⁴
κριταὶ³ διαλογισμῶν⁴ πονηρῶν; Ἀκούσατε, ἀδελφοί ⁵
μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο⁵ τοὺς πτωχοὺς⁶
τοῦ κόσμου πλουσίους⁷ ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους⁸
τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο⁹ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; ⁶
Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε¹⁰ τὸν πτωχόν.⁶ Οὐχ οἱ πλούσιοι⁷
καταδυναστεύουσιν¹¹ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν¹²
ὑμᾶς εἰς κριτήρια;¹³ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν¹⁴ τὸ ⁷
καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν¹⁵ ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι¹⁶ ⁸
νόμον τελεῖτε¹⁷ βασιλικόν,¹⁸ κατὰ τὴν γραφὴν,
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον¹⁹ σου ὡς σεαυτόν,²⁰ καλῶς²¹
ποιεῖτε: εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,²² ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ⁹
ἐλεγχόμενοι²⁴ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.²⁵ Ὅστις ¹⁰

¹ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ² διακρίνω, discriminate, judge. ³ κριτής, ου, ό, judge. ⁴ διαλογισμός, ου, ό, reasoning, questioning. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁷ πλούσιος, rich. ⁸ κληρονόμος, ου, ό, heir, inheritor. ⁹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁰ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹¹ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹² ἐλκύω, drag, draw. ¹³ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹⁴ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁶ μέντοι, yet, however. ¹⁷ τελέω, finish, fulfill. ¹⁸ βασιλικός, royal, connected with a king. ¹⁹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁰ σεαυτοῦ, yourself, of you. ²¹ καλῶς, rightly, well. ²² προσωποληπτέω, show partiality. ²³ ἐργάζομαι, work, word. ²⁴ ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁵ παραβάτης, ου, ό, transgressor.

γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει¹ δὲ ἐν ἐνί,
 γέγονεν πάντων ἔνοχος.² Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ μοιχεύσεις, 11
 εἶπεν καί, Μὴ φονεύσεις;⁴ εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,³
 φονεύσεις⁴ δέ, γέγονας παραβάτης⁵ νόμου. Οὕτως 12
 λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὥς διὰ νόμου ἐλευθερίας⁶
 μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις⁷ ἀνέλεος⁸ τῷ μὴ 13
 ποιήσαντι ἔλεος;⁹ κατακαυχᾶται¹⁰ ἔλεον⁹ κρίσεως.⁷

Τί τὸ ὄφελος,¹¹ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, 14
 ἔργα δὲ μὴ ἔχει; Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; 15
 Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ¹² γυμνοὶ¹³ ὑπάρχωσιν καὶ
 λειπόμενοι¹⁴ ὧσιν τῆς ἡμέρας¹⁵ τροφῆς,¹⁶ εἴπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε¹⁷
 καὶ χορτάζεσθε,¹⁸ μὴ δώτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια¹⁹ τοῦ
 σώματος, τί τὸ ὄφελος;¹¹ Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ 17
 ἔργα ἔχει, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18

¹ πταίω, cause to stumble, stumble. ² ἔνοχος, involved in, liable. ³ μοιχεύω, commit adultery. ⁴ φονεύω, kill, murder. ⁵ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ⁶ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ⁷ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ⁸ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ⁹ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁰ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹¹ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹² ἀδελφὴ, ἡς, ἡ, sister. ¹³ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹⁴ λείπω, leave, leave behind. ¹⁵ ἡμέρας, daily, for the day. ¹⁶ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹⁷ θερμαίνω, warm. ¹⁸ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁹ ἐπιτήδειος, necessary.

πίστιν ἔχεις, καὶ ἔργα ἔχω· δείξόν¹ μοι τὴν πίστιν
 σου ἐκ τῶν ἔργων σου, καὶ ὡς δείξω¹ σοι ἐκ τῶν ἔργων
 μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστίν· 19
 καλῶς² ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουσιν.³ Θέλεις δὲ γινῶναι, ὦ⁴ ἄνθρωπε κενέ,⁵ ὅτι 20
 ἡ πίστις χωρὶς⁶ τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν· Ἀβραὰμ ὁ 21
 πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,⁷ ἀνενέγκας⁸
 Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον·⁹ Βλέπεις 22
 ὅτι ἡ πίστις συνήργει¹⁰ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν
 ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη;¹¹ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ 23
 λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ
 ἐλογίσθη¹² αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος¹³ θεοῦ
 ἐκλήθη. Ὁρᾶτε τοίνυν¹⁴ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται⁷ 24
 ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. Ὁμοίως¹⁵ δὲ καὶ 25
 Ῥαὰβ ἡ πόρνη¹⁶ οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,⁷
 ὑποδεξαμένη¹⁷ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῷ

¹ δείκνυμι, show, point out. ² καλῶς, rightly, well. ³ φρίσσω, shudder. ⁴ ὦ, Oh! omega. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁷ δικαιώω, justify, pronounce righteous. ⁸ ἀναφέρω, bring up, offer. ⁹ θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹⁰ συνεργέω, work together. ¹¹ τελειόω, fill, fulfill. ¹² λογίζομαι, calculate, consider. ¹³ φίλος, οὐ, ὁ, loving, friend. ¹⁴ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹⁶ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹⁷ ὑποδέχομαι, welcome, receive.

ἐκβαλοῦσα; Ὡσπερ¹ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς² πνεύματος 26

νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς² τῶν ἔργων

νεκρά ἐστίν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες 3

ὅτι μείζον κρίμα³ ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν⁴ 2

ἅπαντες.⁵ Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁴ οὗτος τέλειος⁶

ἄνθρωπος, δυνατὸς⁷ χαλιναγωγεῖσθαι⁸ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3

Ἴδε, τῶν ἵππων⁹ τοὺς χαλινούς¹⁰ εἰς τὰ στόματα

βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ

σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.¹¹ Ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, 4

τηλικάυτα¹² ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν¹³ ἀνέμων¹⁴

ἐλαυνόμενα,¹⁵ μετάγεται¹¹ ὑπὸ ἐλαχίστου¹⁶ πηδαλίου,¹⁷

ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ¹⁸ τοῦ εὐθύνοντος¹⁹ βούληται.²⁰ 5

Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν²¹ μέλος²² ἐστίν, καὶ

μεγαλαυχεῖ.²³ Ἰδοὺ, ὀλίγον²⁴ πῦρ ἡλίκην²⁵ ὕλην²⁶

¹ ὥσπερ, just as, even as. ² χωρὶς, separate, apart from (gen). ³ κρίμα, ὅς, τό, judgment, verdict. ⁴ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁵ ἅπας, each, every. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⁷ δυνατός, powerful, possible. ⁸ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁹ ἵππος, οὐ, ὁ, horse. ¹⁰ χαλινός, οὐ, ὁ, bit, bridle. ¹¹ μετάγω, guide, direct. ¹² τηλικούτος, so great, so large. ¹³ σκληρός, hard, rough. ¹⁴ ἄνεμος, οὐ, ὁ, wind. ¹⁵ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁷ πηδάλιον, οὐ, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁸ ὁρμή, ἧς, ἡ, impulse, inclination. ¹⁹ εὐθύνω, make straight, guide. ²⁰ βούλομαι, wish, will. ²¹ μικρός, small, little. ²² μέλος, οὐς, τό, member, limb. ²³ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ²⁴ ὀλίγος, little, few. ²⁵ ἡλίκος, how great, how small. ²⁶ ὕλη, ἧς, ἡ, forest, wood.

ἀνάπτει.¹ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας.² 6
οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται³ ἐν τοῖς μέλεσιν⁴ ἡμῶν, ἡ
σπιλοῦσα⁵ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα⁶ τὸν
τροχόν⁷ τῆς γενέσεως,⁸ καὶ φλογιζομένη⁶ ὑπὸ τῆς
γεέννης.⁹ Πᾶσα γὰρ φύσις¹⁰ θηρίων¹¹ τε καὶ πετεινῶν,¹² 7
ἐρπετῶν¹³ τε καὶ ἐναλίων,¹⁴ δαμάζεται¹⁵ καὶ
δεδάμασται¹⁵ τῇ φύσει¹⁰ τῇ ἀνθρωπίνῃ.¹⁶ τὴν δὲ 8
γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι.¹⁵
ἀκατάσχετον¹⁷ κακόν, μεστὴ¹⁸ ἰοῦ¹⁹ θανατηφόρου.²⁰ 9
Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν²¹ τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν
αὐτῇ καταρώμεθα²² τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ’
ὁμοίωσιν²³ θεοῦ γεγονότας· ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος 10
ἐξέρχεται εὐλογία²⁴ καὶ κατάρα.²⁵ Οὐ χρή,²⁶ ἀδελφοί
μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι²⁷ ἡ πηγὴ²⁸ ἐκ τῆς 11

¹ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ² ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ³ καθίστημι, set, constitute. ⁴ μέλος, ους, τό, member, limb. ⁵ σπιλῶ, stain, defile. ⁶ φλογίζω, set on fire, inflame. ⁷ τροχός, οὔ, ὁ, wheel, course. ⁸ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ⁹ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ¹⁰ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹¹ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ¹² πετεινόν, ου, τό, bird. ¹³ ἐρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ¹⁴ ἐνάλιος, belonging to the sea. ¹⁵ δαμάζω, tame, subdue. ¹⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁷ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ¹⁸ μεστός, full. ¹⁹ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ²⁰ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ²¹ εὐλογέω, bless. ²² καταράομαι, curse. ²³ ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ²⁴ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²⁵ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ²⁶ χρή, it is necessary, it ought. ²⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁸ πηγὴ, ἡς, ἡ, spring, fountain.

αὐτῆς ὁπῆς¹ βρύει² τὸ γλυκὺ³ καὶ τὸ πικρὸν;⁴ Μὴ 12
 δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ⁵ ἐλαίας⁶ ποιῆσαι, ἢ
 ἄμπελος⁷ σύκα;⁸ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ⁹ ἄλυνκόν¹⁰ καὶ
 γλυκὺ³ ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφός¹¹ καὶ ἐπιστήμων¹² ἐν ὑμῖν; Δειξάτω¹³ ἐκ τῆς 13
 καλῆς ἀναστροφῆς¹⁴ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραγμῇ¹⁵
 σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον¹⁶ πικρὸν⁴ ἔχετε καὶ ἐριθείαν¹⁷ ἐν τῇ 14
 καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε¹⁸ καὶ ψεύδεσθε¹⁹
 κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν²⁰ 15
 κατερχομένη,²¹ ἀλλ' ἐπίγειος,²² ψυχικὴ,²³ δαιμονιώδης.
 Ὅπου γὰρ ζῆλος¹⁶ καὶ ἐριθεία,¹⁷ ἐκεῖ ἀκαταστασία²⁵ 16
 καὶ πᾶν φαῦλον²⁶ πρᾶγμα.²⁷ Ἡ δὲ ἄνωθεν²⁰ σοφία 17
 πρῶτον μὲν ἀγνή²⁸ ἐστίν, ἔπειτα²⁹ εἰρηνικὴ,³⁰ ἐπεικὴς,
 εὐπειθής,³² μεστή³³ ἐλέους³⁴ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν,

¹ ὁπή, ἧς, ἡ, opening, hole. ² βρύω, pour forth, cause to gush forth. ³ γλυκύς, sweet. ⁴ πικρός, bitter, acrid. ⁵ συκῇ, ἧς, ἡ, fig tree. ⁶ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ⁷ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ⁸ σύκον, ου, τό, fig. ⁹ πηγὴ, ἧς, ἡ, spring, fountain. ¹⁰ ἄλυνκός, salty, saltine. ¹¹ σοφός, wise. ¹² ἐπιστήμων, expert, skilled. ¹³ δείκνυμι, show, point out. ¹⁴ ἀναστροφή, ἧς, ἡ, conduct, behavior. ¹⁵ πραγμῇ, mildness, gentleness. ¹⁶ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁷ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ¹⁸ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹⁹ ψεύδομαι, lie. ²⁰ ἄνωθεν, from above, again. ²¹ κατέρχομαι, come down, go down. ²² ἐπίγειος, of the earth, earthly. ²³ ψυχικός, natural, worldly-minded. ²⁴ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ²⁵ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ²⁶ φαῦλος, worthless, bad. ²⁷ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ²⁸ ἀγνός, pure, holy. ²⁹ ἔπειτα, then, after this. ³⁰ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ³¹ ἐπεικής, yielding, gentle. ³² εὐπειθής, compliant, obedient. ³³ μεστός, full. ³⁴ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy.

ἀδιάκριτος¹ καὶ ἀνυπόκριτος.² Καρπὸς δὲ τῆς 18

δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν³ πόλεμοι⁴ καὶ μάχαι⁵ ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,⁶ ἐκ 4

τῶν ἡδονῶν⁷ ὑμῶν τῶν στρατευομένων⁸ ἐν τοῖς

μέλεσιν⁹ ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,¹⁰ καὶ οὐκ ἔχετε: φονεύετε 2

καὶ ζηλοῦτε,¹² καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:¹³ μάχεσθε¹⁴

καὶ πολεμεῖτε,¹⁵ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: 3

αἰτεῖτε, καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι¹⁶ κακῶς¹⁷ αἰτεῖσθε,

ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς⁷ ὑμῶν δαπανήσητε.¹⁸ Μοιχοί¹⁹ καὶ 4

μοιχαλίδες,²⁰ οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία²¹ τοῦ κόσμου

ἔχθρα²² τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὃς ἂν οὖν βουληθῇ²³ φίλος²⁴

εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς²⁵ τοῦ θεοῦ καθίσταται.²⁶ Ἡ 5

δοκεῖτε ὅτι κενῶς²⁷ ἡ γραφὴ λέγει; Πρὸς φθόνον²⁸

ἐπιποθεῖ²⁹ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν³⁰ ἐν ἡμῖν. Μείζονα 6

¹ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ² ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ³ πόθεν, from where? whence.

⁴ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ⁵ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ⁶ ἐντεῦθεν, hence, on each side. ⁷ ἡδονή, ης, ἡ, pleasure, lust. ⁸ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹¹ φονεύω, kill, murder. ¹² ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹³ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ¹⁴ μάχομαι, fight, quarrel. ¹⁵ πολεμέω, wage war, make war. ¹⁶ διότι, because, on this account. ¹⁷ κακῶς, badly, evilly. ¹⁸ δαπανάω, spend, spend freely. ¹⁹ μοιχός, οὔ, ὁ, adulterer. ²⁰ μοιχαλὶς, ἴδος, ἡ, adulteress. ²¹ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ²² ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ²³ βούλωμαι, wish, will. ²⁴ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²⁶ καθίστημι, set, constitute. ²⁷ κενῶς, no purpose, in vain. ²⁸ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ²⁹ ἐπιποθέω, long for, strain after. ³⁰ κατοικέω, inhabit, dwell.

δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους¹
 ἀντιτάσσεται,² ταπεινοῖς³ δὲ δίδωσιν χάριν. ⁷
 Ὑποτάγητε⁴ οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε⁵ δὲ τῷ διαβόλῳ,⁶
 καὶ φεύζεται⁷ ἅψ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε⁸ τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ⁸ ⁸
 ὑμῖν· καθαρίσατε⁹ χεῖρας, ἁμαρτωλοί,¹⁰ καὶ ἀγνίσατε¹¹
 καρδίας, δίψυχοι.¹² Ταλαιπωρήσατε¹³ καὶ πενθήσατε ⁹
 καὶ κλαύσατε·¹⁵ ὁ γέλως¹⁶ ὑμῶν εἰς πένθος¹⁷
 μεταστραφήτω,¹⁸ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.¹⁹ ¹⁰
 Ταπεινώθητε²⁰ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει²¹ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε²² ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν²² ¹¹
 ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ²²
 νόμου, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ
 ποιητὴς²³ νόμου, ἀλλὰ κριτὴς.²⁴ Εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης, ¹²

¹ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ² ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³ ταπεινός, humble, downcast. ⁴ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁵ ἀντίστημι, resist, oppose. ⁶ διάβολος, οὐ, ὁ, slanderer, accuser. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ ἐγγίζω, come near, approach. ⁹ καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹⁰ ἁμαρτωλός, οὐ, ὁ, sinner. ¹¹ ἀγνίζω, purify, cleanse. ¹² δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹³ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ¹⁴ πενθέω, mourn, lament. ¹⁵ κλαίω, weep, weep for. ¹⁶ γέλως, ὦτος, ὁ, laughter. ¹⁷ πένθος, οὐς, τό, mourning, sorrow. ¹⁸ μεταστρέφω, change, turn (about). ¹⁹ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ²⁰ ταπεινῶω, humble, humiliate. ²¹ ὑψόω, lift up, exalt. ²² καταλαλέω, speak evil of, slander. ²³ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ²⁴ κριτής, οὐ, ὁ, judge. ²⁵ νομοθέτης, οὐ, ὁ, lawgiver, legislator.

ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὁς
κρίνεις τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον¹ καὶ αὔριον² 13

πορευσώμεθα εἰς τήνδε³ τὴν πόλιν, καὶ ποιήσωμεν
ἐκεῖ ἐνιαυτὸν⁴ ἓνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,⁵ καὶ
κερδήσωμεν:⁶ οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε⁷ τὸ τῆς αὔριον.² 14

Ποία⁸ γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; Ἀτμίς⁹ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς
ὀλίγον¹⁰ φαινομένη,¹¹ ἔπειτα¹² δὲ καὶ ἀφανιζομένη.¹³ 15

Ἀντί¹⁴ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ
ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ 16
καυχᾶσθε¹⁵ ἐν ταῖς ἀλαζονείαις¹⁶ ὑμῶν: πᾶσα
καύχησις¹⁷ τοιαύτη πονηρά ἐστιν. Εἰδότι οὖν καλὸν 17
ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

¹ σήμερον, today, now. ² αὔριον, tomorrow. ³ ὅδε, this (here), this here. ⁴ ἐνιαυτός, οὗ, ὁ, year. ⁵ ἐμπορεύομαι, engage in business. ⁶ κερδαίνω, gain, win. ⁷ ἐπίσταμαι, understand, know. ⁸ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ⁹ ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ¹⁰ ὀλίγος, little, few. ¹¹ φαίνω, shine, appear. ¹² ἔπειτα, then, after this. ¹³ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁴ ἀντί, instead of, in place of. ¹⁵ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁶ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ¹⁷ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι,¹ κλαύσατε² ὀλολύζοντες³ ἐπὶ ταῖς **5**
 ταλαιπωρίαῖς⁴ ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.⁵ Ὁ πλούτος⁶ **2**
 ὑμῶν σέσηπεν,⁷ καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα⁸
 γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁹ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος¹⁰ κατίωται,¹¹ **3**
 καὶ ὁ ἰὸς¹² αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹³ ὑμῖν ἔσται, καὶ
 φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹⁴ ἐν
 ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδοὺ, ὁ μισθὸς¹⁵ τῶν ἐργατῶν¹⁶ τῶν **4**
 ἀμησάντων¹⁷ τὰς χώρας¹⁸ ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁹
 ἀφ' ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ²⁰ τῶν θερισάντων²¹ εἰς
 τὰ ὦτα²² κυρίου Σαβαώθ²³ εἰσεληλύθασιν. **5**
 Ἐτρυφήσατε²⁴ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε·²⁵
 ἐθρέψατε²⁶ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²⁷ **6**
 Κατεδικάσατε,²⁸ ἐφονεύσατε²⁹ τὸν δίκαιον· οὐκ
 ἀντιτάσσεται³⁰ ὑμῖν.

¹ πλούσιος, rich. ² κλαίω, weep, weep for. ³ ὀλολύζω, cry out, wail. ⁴ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ⁵ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁶ πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁷ σήπω, decay, rot. ⁸ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁹ χρυσός, ου, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁰ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹¹ κατίω, rust. ¹² ἰός, ου, ὁ, rust, poison. ¹³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁴ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁵ μισθός, ου, ὁ, wages, reward. ¹⁶ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁷ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁸ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²⁰ βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ²¹ θερίζω, reap, gather. ²² οὖς, ους, τό, ear. ²³ σαβαώθ, hosts, armies. ²⁴ τρυφάω, live for pleasure, revel. ²⁵ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁶ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁷ σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²⁸ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁹ φονεύω, kill, murder. ³⁰ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose.

Μακροθυμήσατε¹ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας² τοῦ 7
κυρίου. Ἴδού, ὁ γεωργὸς³ ἐκδέχεται⁴ τὸν τίμιον⁵
καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν¹ ἐπ' αὐτόν, ἕως λάβῃ
ὑετὸν⁶ πρώϊμον⁷ καὶ ὄψιμον.⁸ Μακροθυμήσατε¹ καὶ 8
ὑμεῖς, στηρίζατε⁹ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία²
τοῦ κυρίου ἤγγικεν.¹⁰ Μὴ στενάζετε¹¹ κατ' ἀλλήλων, 9
ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε: ἰδοὺ, ὁ κριτὴς¹² πρὸ¹³ τῶν
θυρῶν¹⁴ ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα¹⁵ λάβετε, ἀδελφοί μου, 10
τῆς κακοπαθείας,¹⁶ καὶ τῆς μακροθυμίας,¹⁷ τοὺς
προφῆτας οἱ ἐλάλησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἴδού, 11
μακαρίζομεν¹⁸ τοὺς ὑπομένοντας:¹⁹ τὴν ὑπομονὴν²⁰
Ἰώβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος²¹ κυρίου ἴδετε, ὅτι
πολύσπλαγχνός²² ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.²³

¹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³ γεωργός, οὗ, ὁ, farmer, worker of the soil. ⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁷ πρώϊμος, dawning, early. ⁸ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ⁹ στηρίζω, establish, fix firmly. ¹⁰ ἐγγίζω, come near, approach. ¹¹ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ¹² κριτής, ου, ὁ, judge. ¹³ πρὸ, before (gen), before. ¹⁴ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁵ ὑπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ¹⁶ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ¹⁷ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹⁸ μακαρίζω, consider blessed, happy. ¹⁹ ὑπομένω, tarry, endure. ²⁰ ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ²¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ²² πολύσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ²³ οἰκτίρμων, merciful, compassionate.

Πρὸ¹ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,² μήτε³ τὸν 12

οὐρανόν, μήτε³ τὴν γῆν, μήτε³ ἄλλον τινὰ ὅρκον·⁴ ἦτω

δὲ ὑμῶν τὸ ναί,⁵ ναί,⁵ καὶ τὸ οὐ, οὐ· ἵνα μὴ εἰς

ὑπόκρισιν⁶ πέσητε.

Κακοπαθεῖ⁷ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ⁸ τις; 13

Ψαλλέτω.⁹ Ἀσθενεῖ¹⁰ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω¹¹ 14

τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ

προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες¹² αὐτὸν ἐλαίῳ

ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· καὶ ἡ εὐχὴ¹⁴ τῆς πίστεως 15

σώσει τὸν κάμνοντα,¹⁵ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· καὶ¹⁶

ἁμαρτίας ἥ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16

Ἐξομολογεῖσθε¹⁷ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹⁸ καὶ

εὐχεσθε¹⁹ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ιαθῇτε.²⁰ Πολὺ ἰσχύει

δέησις²² δικαίου ἐνεργουμένη.²³ Ἠλίας²⁴ ἄνθρωπος ἦν 17

ὁμοιοπαθὴς²⁵ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ²⁶ προσηύξατο τοῦ

¹ πρὸ, before (gen), before. ² ὀμνύω, swear, take an oath. ³ μήτε, neither, nor. ⁴ ὅρκος, ου, ὅ, oath. ⁵ ναί, yes, truly. ⁶ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ⁷ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ⁸ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ⁹ ψάλλω, sing, sing praise. ¹⁰ ἀσθενέω, be weak, sick. ¹¹ προσκαλέω, summon. ¹² ἀλείφω, anoint. ¹³ ἐλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁴ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁵ κάμνω, be weary, ill. ¹⁶ καὶ, and if, even if. ¹⁷ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹⁸ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁹ εὐχομαι, pray, wish. ²⁰ ἰάομαι, heal. ²¹ ἰσχύω, be strong, able. ²² δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²³ ἐνεργέω, work, effect. ²⁴ Ἠλίας, ου, ὅ, Elijah. ²⁵ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ²⁶ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer.

μὴ βρέξαι:¹ καὶ οὐκ ἔβρεξεν¹ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτούς²
 τρεῖς καὶ μῆνας³ ἕξ.⁴ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ 18
 οὐρανὸς ὑετὸν⁵ ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν⁶ τὸν
 καρπὸν αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ⁷ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, 19
 καὶ ἐπιστρέψῃ⁸ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ 20
 ἐπιστρέψας⁸ ἁμαρτωλὸν⁹ ἐκ πλάνης¹⁰ ὁδοῦ αὐτοῦ
 σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει¹¹ πλῆθος¹²
 ἁμαρτιῶν.

¹ βρέχω, send rain, rain. ² ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ³ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁴ ἕξ, six, 6. ⁵ ὑετός, ου, ὁ, rain. ⁶ βλαστάνω, sprout, produce. ⁷ πλανᾶω, deceive, lead astray. ⁸ ἐπιστρέφω, turn to, return. ⁹ ἁμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹⁰ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹¹ καλύπτω, cover, veil. ¹² πλῆθος, ους, τό, multitude.